

stemmelse i denne Henseende, selv om man hæver Aldersgrænsen for Premierlieutenanterne. Egeledes er der et andet Punkt, som forekommer mig at være lidt strengt. Det er nemlig med Hensyn til Underofficerernes Stilling i lignende Henseende, idet der foreslaas, hvad der for Resten er gaaet over fra vor nuhavende Hærløvs, at Underofficerer af Sergentklassen skulle have Ret til, naar de ere 55 Aar gamle, at forlange deres Afsted med Pension efter Pensionsloven. En Alder af 55 Aar er jo allerede i og for sig en temmelig fremrykket Alder, og den er dette i høiere Grad end sædvanligt for en Mand, paa hvis Kræfter der slides saa stærkt som paa en Underofficer. Det forekommer mig derfor, at det vilde være ret billigt og mere human, om man, hvis man ikke vil gaa hen til at forandre denne Grænse af 55 Aar og sætte den ned til 50 Aar, hvad jeg tidligere har talt for, i det Mindste vilde bestemme, at det ikke alene skulde være Underofficerer af den nævnte Klasse, men ogsaa Underofficerer af høiere Klasser, som skulle have Ret til det samme Forlangende. Thi for de høiere Stillede kan det være af lige saa stor Betydning, og er det ikke af Betydning for dem, kunne de jo lade være at begjære deres Afsted. Saavidt jeg mindes, er dette ogsaa en Forandring, der er foretaget i Lovforslaget af 1872, hvor den omhandlede Ret ikke var indskrænket paa den nævnte Maade, men gjaldt for Underofficerer af alle Klasser. — Den høitagtede Minister foreslaar, at alle Bestemmelser om Forfremmelseslister skulle falde bort. Jeg er i og for sig ikke nogen meget stor Beundrer af det Forfremmelseslistervesen, som har raadet i de sidste Aar; jeg deler den Anskuelse, som den høitagtede Minister har fremsat i sine Motiver, at enhver Foresat sikkert vil vide at skaffe sig Underretning om sine Undergivnes Capacitet; men paa den anden Side ser jeg ikke ret, hvorledes det udenfor en aldeles snever Kreds vil være muligt at faae en saadan Kundskab uden netop gennem noget Lignende — man kalde det Forfremmelseslister, Konduitelister, Betænkninger eller hvad man vil. Gjennem noget Saadant er det sikkert nødvendigt, at man gaar, for overhovedet at opnaa tilbørlig Kundskab i den omhandlede Retning, naar man ikke er i en stadig eller dog meget hyppig personlig Berøring med de Vedkommende. For den høitagtede Minister selv forekommer det mig at være dobbelt vanskeligt, og der er denne store Vanskelighed jo af den største Betydning, idet det dog i sidste Instans er Krigsministeren, efter hvis Indstilling og paa hvis Ansvar Avancementerne i det Mindste for Officerernes Vedkommende skulle ske. — Desuden er der her et andet Hensyn at tage. Dersom man var sikker paa, at den, der styrer Hærens Anliggender, forblev i meget lang Tid paa sin Plads, saa vilde der jo efterhaanden udvikle sig en — hvad skal jeg

kalde det — en vis Regel eller Praxis, som vilde træde i Stedet for det tidligere Lovbestemte; men Erfaringen har jo viist, at Ministrene hos os just ikke slide paa mange Taburetter, men at det snarere er — om jeg maa sige saa — Taburetterne, der slide Ministrene, og det forekommer mig, at man med den Erfaring, man saaledes har for Die, bør være noget varjom i den Henseende og søge at bevare Kontinuiteten; thi det er ingen Spøg, om man i det ene Dieblift gaar efter eet Princip og i andet Dieblift efter et andet, især naar disse Dieblifte følge hurtigt paa hinanden. Jeg kan derfor ikke negte, at jeg efter en meget nøie Overveielse af denne Sag er kommen til det Resultat, at Bestemmelser om Forfremmelseslister i deres Almindelighed neppe kunne undgaaes, og at det vilde være heldigt, om saadanne vare i en bestemt lovbunden Form, men tillige i en saa simpel Form som muligt, i en saa lidt kompliceret Skikkelse som kun gjørligt. Thi netop ved det komplicerede gives der en meget større Anledning end ved det Simple til, at den personlige Opfattelse, den personlige Fremstillingsmaade kan komme til at indvirke førstjelligt. Der er et Kapitel i den Lov, som her er forelagt, som jeg med en vis Sorg har set komme igjen fra Forslaget af 1872 i usforandret Skikkelse. Det er Kapitellet om Hærens Forsyning med de i Tilfælde af Krigsberedskab manglende Heste og Vogne. Grunden til min Sorg er den, at medens det var aldeles karakteristisk for de Hæruvalg, der have været nedsatte, at der om saa godt som alle Spørgsmaal hersefede en ganske overordentlig stor Uenighed, saaledes at Udvalget i 1872 affødte en Majoritetsbetænkning, og, om jeg hukker ret, tre Minoritetsbetænkninger, og Udvalget af 1873, dersom dets Arbejder vare komne for Lyset — jeg haaber ikke, at jeg er for indiskret, naar jeg siger det — vilde have indeholdt en Minoritetsbetænkning til, saa var der dog et Punkt, hvori alle Anskuelser fløde sammen i en glædelig Enighed, og dette eneste Lyglimt var det om Hærens Forsyning med de i Tilfælde af Krigsberedskab manglende Heste og Vogne. Det lykkedes virkelig at finde en Ordning, som tilfredsstillede Alle, eller som i det Mindste Alle troede at kunne gaa ind paa, og som jeg for mit Vedkommende i det Mindste var overbevist om tilbørlig jttrede Hærens Interesser. Det har som sagt derfor gjort mig ondt at se Forslaget komme tilbage i usforandret Skikkelse. Der er nemlig, saavidt jeg har set, kun en Parenthes, som ikke er overført fra det tidligere Forslag, nemlig („i Kjøbenhavn, Overpræsidenten“), men ellers er det ordret det Samme. Jeg skal tillade mig at henstille til den høitagtede Krigsminister, om han ikke for dette Punkts Vedkommende vil tage Spørgsmaalet under fornyet Overveielse, og gennem en nøiere Betragtning af de Interesser, som her ere engagerede, forsøge paa, om ikke den Enighed,